

Акредитационо тело Србије

Досадашња искуства у акредитацији лабораторија у складу са захтевима Правилника о општим и посебним условима хигијене хране у било којој фази производње, прераде и промета

др Братислав Милошевић,
помоћник директора АТС-а

ATC Akreditaciono telo Srbije

Правилник о општим и посебним условима хигијене хране

- Правилник о општим и посебним условима хигијене хране у било којој фази производње, прераде и промета објављен је у Службеном гласнику Републике Србије број 72 од 8.10.2010. године.
- Нови Правилник о општим и посебним условима хигијене усклађен је са Уредбом Европске уније број 2073/2005.
- Ступио је на снагу осмог дана од дана објављивања, а примењује се од 1.6.2011. године.

Београд, Центар "Сава", 25. јануар 2012. године
ATC Akreditaciono telo Srbije

Правилник о општим и посебним условима хигијене хране

- Даном почетка примене Правилника престаје да важи Правилник о микробиолошкој исправности намирница у промету ("Службени лист СРЈ", бр. 26/93, 53/95 и 46/02) и Правилник о методама вршења микробиолошких анализа и суперанализа животних намирница ("Службени лист СРЈ", бр. 25/80).
- **SRPS ISO IEC 17025:2006**
Т. 4.1.2.
Лабораторија је одговорна да активности испитивања и еталонирања обавља тако да испуњава захтеве овог међународног стандарда и задовољава потребе корисника, органа управе који доносе прописе и организација које обављају признавања.

Београд, Центар "Сава", 25. јануар 2012. године
ATC Akreditaciono telo Srbije

Правилник о општим и посебним условима хигијене хране

20.10.2010.

- Преко 50 лабораторија у Републици Србији примењује у свом раду акредитоване методе испитивања према Правилнику о методама вршења микробиолошких анализа и суперанализа животних намирница 25/80
- Само 12 лабораторија има једну или више акредитованих метода испитивања безбедности хране према Уредби Европске уније број 2073/2005 односно новом Правилнику 72/10

Београд, Центар "Сава", 25. јануар 2012. године
ATC Akreditaciono telo Srbije

Правилник „Сл. лист СФРЈ“, бр. 25/80

Ред. бр.	Назив методе испитивања	Број лабораторија које спроводе испитивање
1.	Одређивање броја микроорганизама у г или мл	50
2.	Одређивање присуства микроорганизама у стерилизованом млеку и стерилизованим млечним намирницама	12
3.	Одређивање броја аеробних спорогених бактерија у г или мл	35
4.	Одређивање броја квасца и плесни у г или мл	49
5.	Биолошки опит за доказивање присуства хистамина у млеку	9
6.	Одређивање ћелијских елемената у млеку	44
7.	Одређивање литолитичких бактерија	51
8.	Иzolовање и идентификација Salmonellae spp.	51
9.	Иzolовање и идентификација коagulоза позитивних стафилокока	49
10.	Иzolовање и идентификација сулфит-редукујућих бактерија	48
11.	Иzolовање и идентификација Proteus spp.	51
12.	Иzolовање и идентификација Escherichiae coli	32
13.	Иzolовање и идентификација колiformних бактерија из безаеробних газираних пића	29
14.	Иzolовање и идентификација Streptococcus faecalis из безаеробних газираних пића	11
15.	Иzolовање и идентификација Streptococcus B hemolyticus	

Београд, Центар "Сава", 25. јануар 2012. године
ATC Akreditaciono telo Srbije

ПРАВИЛНИК „Сл. гласник РС“, бр. 72/2010

Први број (црвени фон) се односи на методе које у референцама имају конкретне наводе "месо и производи, млеко и производи...
Број под наводницама су методе које се референцирају у пољима под "животним намирницами".

	Listeria monocytogenes EN ISO 11290-1	Salmonellae EN ISO 6579	Стафилококи ентеротоксински (ЕСТ)	Escherichiae coli ISO TS 16649-3	Хистамин
Критеријуми безбедности хране	12	6	12	1	-

	Број аеробних колонија EN ISO 4833	Enterobacteriaceae EN ISO 21528-2	Salmonellae EN ISO 6579	Escherichiae coli EN ISO 16649-1	Escherichiae coli EN ISO 16649-2
Месо и производи	2 у месу и производима од меса + 2 у "животним намирницама"	3 у месу и производима од меса + 3 у "животним намирницама"	7 у месу и производима од меса + 3 у "животним намирницама"	1 у "животним намирницама"	2 у месу и производима од меса + 2 у "животним намирницама"

Београд, Центар "Сава", 25. јануар 2012. године
ATC Akreditaciono telo Srbije

	Enterobacteriaceae		Escherichiae coli		Когулаза позитивне Staphylococcus	
	EN ISO 21528-1	EN ISO 21528-2	EN ISO 16649-1	EN ISO 16649-2	EN ISO 6888-1	EN ISO 6888-2
Месо и производи	2 у млеку и производима од млека + 1 у "животним намирницама"	3 у млеку и производима од млека + 2 у "животним намирницама"	1 у "животним намирницама"	2 у млеку и производима од млека + 2 у "животним намирницама"	3 у млеку и производима од млека + 2 у "животним намирницама"	1 у млеку и производима од млека + 2 у "животним намирницама"
Производи од јаја	2 у производима од јаја + 3 у "животним намирницама"		Поверљиве, воће и њихови производи	1 у "животним намирницама"	2 у поврћа и воћа + 2 у "животним намирницама"	
Производи рибарства	2 у "животним намирницама"			3 производа рибарства + 2 у "животним намирницама"	1 производа рибарства + 2 у "животним намирницама"	

Београд, Центар "Сава", 25. Јануар 2012. године

АТЦ Акредитационо тело Србије

25.1.2012.

Лабораторија које се баве испитивањем хране (www.ats.rs)	50
Лабораторија које имају акредитовану бар једну методу према новом Правилнику	36
Лабораторија које имају, из дела „критеријуми безбедности хране“ (укупно 5 параметара) $\geq$ 3 акредитоване методе	16
Лабораторија које имају, из дела „критеријуми безбедности хране“ свих 5 акредитованих метода	2
Лабораторија које, из дела „критеријуми хигијене у процесу производње“ (укупно 11 параметара из 5 домена (у односу на врсту производње-месо и производи, млеко и производи, производи од јаја, производи рибарства, производи од поврћа и воћа) имају $\geq$ 8 метода по новом Правилнику	19
Лабораторија које, из дела „критеријуми хигијене у процесу производње“ (укупно 11 параметара из 5 домена у односу на врсту производње-месо и производи, млеко и производи, производи од јаја, производи рибарства, производи од поврћа и воћа) имају све методе акредитоване	11
Лабораторије које у обиму имају само методе испитивања из Правилника 72/10	10
Спроведено оцењивање са проширењем за методе из новог Правилника 72/10	19
Тражено проширење за методе из новог Правилника 72/10	3
Лабораторије које у обимима акредитације још увек имају методе из повученог Правилника 25/80	18

Београд, Центар "Сава", 25. Јануар 2012. године

АТЦ Акредитационо тело Србије

SRPS ISO IEC 17025:2006

5.9. Обезбеђење поверења у квалитет резултата испитивања и еталонирања

5.9.1 Лабораторија мора да поседује процедуре за управљање квалитетом ради праћења ваљаности обављених испитивања и еталонирања. Добијени подаци морају се записати тако да се могу лако наћи и, ако је погодно, морају користити статистичке технике за преиспитивање резултата. То праћење се мора планирати и преиспитивати, а може да обухвати следеће:

- правилну употребу оверених референтних материјала и/или интерну контролу квалитета коришћењем секундарних референтних материјала;
- учешће у програмима међулабораторијских поређења или програмима испитивања оспособности;
- повнављање испитивања или еталонирања коришћењем истих или различитих узорака;
- поновно испитивање или еталонирање чуваних узорака;
- корелацију резултата за различите карактеристике узорка.

Правила АТЦ ПА 02

т.3
Лабораторије које су поднеле пријаву за акредитацију су у обавези да пре доделе акредитације учествују у одговарајућим ПТ активностима.

т.4
Лабораторије треба да, на основу обима акредитације, одреде дисциплине, ниво и динамику учешћа у ПТ активностима у оквиру својих програма ПТ активности.

АТЦ Акредитационо тело Србије

Правилник о општим и посебним условима хигијене хране

- Исказивање обима акредитације
- Које методе испитивања ће бити акредитоване – само референтне или и друге методе у складу са EN ISO 16140:2003 – Микробиологија хране и хране за животиње – Протокол за валидацију алтернативних метода – Општи принципи и технички протокол за валидацију алтернативних метода?
- ??????

Београд, Центар "Сава", 25. Јануар 2012. године

АТЦ Акредитационо тело Србије